

Kajaanin kaupunki

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN
VALVONTAOHJELMA

2022

YMPÄRISTÖTEKNISEN LAUTAKUNNAN LUPAJAOSTO

16.2.2022

1 JOHDANTO

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava ohjelma luvan- ja ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä. Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla. Vuosittainen valvontaohjelma on käsitelty ympäristöteknisen lautakunnan lupajaostossa.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA 713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien kohteiden määräaikaistarkastuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman toteutumisesta

Valvontaohjelman laatimismenettely tulee kuvata kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmassa. Valvontasuunnitelma vuosille 2021-2025 on hyväksytty ympäristöteknisen lautakunnan lupajaostossa 16.12.2020.

Valvontaohjelmaan on merkitty myös maa-aineslain ja jätelain mukainen säännöllinen valvonta sekä jätelain säännöllisen valvonnan toteuttaminen. Lisäksi on kuvattu myös muuta ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvaa valvontaa.

2 YMPÄRISTÖLUVANVARAISTEN, ILMOITUKSENVARAISTEN JA REKISTERÖITÄVIEN LAITOSTEN VALVONTA

Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ympäristönsuojelulain mukaisen säännöllisen valvonnan piirissä on 96 laitosta vuonna 2022. Näistä jätelain mukaisia valvontakohteita on 6 kappaletta.

Laitosten määräaikaisvalvonta perustuu valvontasuunnitelmassa esitettyihin periaatteisiin ja laitospohjaiseen riskinarviointiin. Vuonna 2022 laitosten valvonta keskittyy ympäristönsuojelulain mukaisiin määräaikaistarkastuksiin ja maa-ainesten oton valvontaan. Lisäksi tarkastetaan laitosten toimittamat vuosiraportit ja tarkkailutulokset. Raporteista havaitut poikkeamat selvitetään ja niihin kohdistetaan tarvittaessa valvontatoimenpiteitä.

Taulukossa 1 on esitetty ympäristölupalaitokset sekä ympäristönsuojelulain ja jätelain 100 §:n mukaisesti rekisteröidyt kohteet ja niiden lukumäärä toimialoittain, valvontaluokkien vaihteluvälit sekä laitoksiin suunniteltujen määräaikaistarkastusten määrä. Vuonna 2022 varaudutaan teemmään 29 määräaikaistarkastusta. Tarkastusta ei kuitenkaan tehdä, jos laitoksella ei ole toimintaa vuonna 2022.

Taulukko 1. Valvontakohteet, valvontaluokka ja suunnitellut tarkastukset vuonna 2022

Toiminta	Kohteiden lkm	Valvontaluokka	Tarkastukset 2022
Jakeluasemat	22	III	6
Eläinsuojat	8	IV	2
Sahalaitokset	1	III	0
Jätteenkäsittely	4	II, IV	1
Louhinta tai murskaus	12	I-II	9
Energiantuotanto	6	IV	0
Pesulat	2	IV	1
Org. liuottimia käyttävä laitos	1	III	1
Asfalttiasemat	7	III	3
Betoniasemat	1	III	0
Moottoriradat	3	III- IV	1
Pieneläinten polttolaitokset	1	IV	0
Krematoriot	1	IV	0
Ylijäämämaan hyödyntäminen	8	I-III	2
Autopurkamot	1	III	0
Ampumaradat	7	II-IV	0
Polttoaineiden varastointi	1	III	0
Hiekkapuhallus	1	IV	0
Naapuruussuhdelain mukainen laitos	3	II-IV	1
Jätteen ammattimainen keräystoiminta	6	I, III, IV	2
Yhteensä	96		29

Valvontaluokkaan I kuuluvat kohteet tarkastetaan joka vuosi, luokkaan II kuuluvien kohteiden tarkastusväli on 3 vuotta, luokkaan III kuuluvien kohteiden 5 vuotta ja luokkaan IV kuuluvien kohteiden 8 - 10 vuotta.

Ympäristönsuojelutarkastajat osallistuvat resurssien mukaan myös ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten valvontaan.

3 MAA-AINESLUPIEN JA YHTEISLUPIEN MUKAINEN SÄÄNNÖLLINEN VALVONTA

Luvanvaraiset maa-ainesten ottoalueet tarkastetaan pääsääntöisesti kerran vuodessa sekä aina ennen toiminnan aloittamista ja toiminnan päättyessä.

Kajaanin kaupungin alueella on voimassa 23 maa-ainesten ottolupaa. Näistä luvista 11 on yhteislupia, joihin sisältyy sekä maa-aines- että ympäristölupa. Yhteislupien maa-aines- ja ympäristöluvan tarkastukset tehdään molemmat omien tarkastusohjelmien mukaisesti. Vuonna 2022 suunnitellaan tarkastettavan 23 maa-ainesten ottoaluetta, mikäli alueella on ottotoimintaa.

Lisäksi tarkastetaan tarvittaessa myös kotitarveottoilmoitukset.

4 JÄTELAIN SÄÄNNÖLLINEN VALVONTA

Jätelain 124§: n mukainen jätelain valvontasuunnitelma on osa Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmaa. Jätelain 124 §:n mukaan sellaiset laitokset ja yritykset, jotka harjoittavat jätteen keräystä sekä yritykset, joissa muodostuu vaarallista jätettä, on tarkastettava määräajoin.

Vaarallista jätettä tuottavia laitoksia ja yrityksiä ei ole Kajaanissa niiden suuren määrän vuoksi ja resurssien vähäisyyden vuoksi kartoitettu. Vuonna 2022 on tavoitteena kartoittaa vaarallista jätettä tuottavat autokorjaamot ja -huoltamot ja aloittaa niiden tarkastukset resurssien mukaan.

Jätelain yleistä valvontaa ja roskaantumisen valvontaa tehdään pääasiassa ympäristönsuojeluyksikköön tulleiden ilmoitusten perusteella.

4 MERENKULUN YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN SÄÄNNÖLLINEN VALVONTA

Sataman pitäjän on tehtävä jätehuoltosuunnitelma aluksista peräisin olevien jätteiden eli alusjätteiden jätehuollon järjestämiseksi. Jätehuoltosuunnitelma on esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella satama sijaitsee. Huvivenesataman ja sellaisen kalastussataman, johon vuosittain purettu saalismäärä on alle 20 000 kilogrammaa, jätehuoltosuunnitelma on kuitenkin esitettävä arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella huvivenesatama sijaitsee. Jätehuoltosuunnitelman laatimisvelvoite on huvivenesatamalla, jossa 1.7.2021 voimaantulleen lainmuutoksen jälkeen on vähintään 25 venepaikkaa tai jonka yhteydessä on vähintään 25 huviveneen talvitelakointipaikkaa. Aikaisemmin raja oli vähintään 50 vene- tai talvitelakointipaikassa.

Jätehuoltosuunnitelma on päivitettävä, jos jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi. Kajaanissa jätehuoltosuunnitelmat on laadittu kolmelle huvivenesatamalle. Jätehuoltosuunnitelmavelvolliset huvivenesatamat kartoitetaan ja tarkastetaan vuonna 2022.

5 Muu valvonta

Vesilain mukaisia kohteita tarkastetaan tarvittaessa. Tarkastukset pyritään tekemään yhdessä ELY-keskuksen kanssa.

Kiinteistöjen jätevesijärjestelmiä tarkastetaan ympäristönsuojeluyksikköön tulleiden ilmoitusten ja hakemusten perusteella.

6 VALVONTAOHJELMAN TOTEUTUMINEN VUONNA 2021

Vuonna 2021 ympäristönsuojeluviranomaisen valvottavaksi kuuluvia ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröityjä kohteita oli yhteensä 92. Vuoden 2021 valvontaohjelmassa oli esitetty tarkastuskäynti 27 kohteelle. Tarkastuskäynti tehtiin 19 kohteelle. Kohteissa, joissa ei ollut luvan mukaista toimintaa, ei tehty tarkastuskäyntiä., vaikka kohde oli valvontaohjelmassa. Valvontakäyntien lisäksi tarkastettiin kaikki toiminnanharjoittajien tekemät vuosi-ilmoitukset. Tarkastuksista tehdyt muistiot ja toiminnanharjoittajien tekemät vuosi-ilmoitukset tallennettiin ympäristönsuojelun valvontaohjelmaan Trimble Locukseen.

Maa-ainelain mukaisia valvottavia kohteita vuonna 2021 oli 22 ottopaikkaa. Valvontaohjelmassa oli esitetty tarkastusta 20 ottopaikalle, joista tarkastettiin 11 ottopaikkaa. Kohteita, joissa ei ollut maa-ainesten ottoa vuonna 2021, ei tehty valvontakäyntiä.

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi vuonna 2021 tehtiin tarkastuksia vireillä oleviin ympäristö- ja maa-ainelupakohteisiin, roskaantumisolmoitusten perusteella, ja ojitusta koskeviin vesilain mukaisiin valituskohteisiin. Jätelain 124 §:n mukaisia tarkastuksia sellaisille toiminnoille, joissa syntyy vaarallista jätettä, ei tehty vuonna 2021. Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen edustajat osallistuivat 16 Kainuun ELY-keskuksen valvomassa kohteessa tehtyyn määräaikaistarkastukseen.